

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Timofci Vladimir
Judecători - Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Muntean Sergiu în comun cu inculpatul Donica Nicolae și în numele inculpatului Donica Nicolae prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 23 ianuarie 2019 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2019, în cauza penală privind-l pe

Donica Nicolae xxxxx, născut xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 07.09.2017-23.01.2019;
2. Instanța de apel: 05.04.2019-09.12.2019;
3. Instanța de recurs: 21.02.2020- 03.06.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Chișinău, sediul Buiucani din 23 ianuarie 2019, Donica Nicolae a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod Penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1200 (una mie două sute) unități convenționale, ceea ce constituie echivalentul a 60 000 (șaizeci mii) lei.

Cheltuielile de judecată au fost trecute în contul statului.

1.2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, la data de 13 iunie 2017, aproximativ la ora 02:10, Donica Nicolae, aflându-se în mun. Chișinău, xxxxx, acționând de comun acord și împreună cu o persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunctă într-o procedură separată, încălcând grosolan ordinea publică, desconsiderând normele etice general acceptate, fără motiv, intenționat au aplicat violența fizică față de cet. Parpalac Igor și Pascal Vladislav manifestată prin aplicarea de multiple lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i ultimului conform concluziei raportului de expertiză medico-legală nr. 2404 din 13 iunie 2017 edem echimotic, excoriație la nivelul feței, hemoragie subconjunctivă la nivelul ochiului stâng, echimoză la nivelul toracelui posterior, excoriații la nivelul cotului drept și ambelor genunchi, fractura dintelui doi de pe maxilă din dreapta ce se califică ca vătămare corporală ușoară care a dereglat sănătatea de scurtă durată, iar cet. Parpalac Igor cauzându-i conform concluziei raportului de expertiză medico-legală nr.

2405 din 13 iunie 2017, edem a țesuturilor moi a nivelul feței, excoriații la nivelul cotului drept, membrului inferior drept, defect marginal al dintelui doi pe mandibulă din stânga ce se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

De către organul de urmărire penală, Donica Nicolae a mai fost învinuit că a săvârșit fapta imputată în aceleași circumstanțe, acționând cu cinism și obrăznicie deosebită.

2. Sentința menționată a fost atacată cu *apel* în termen de către avocatul Țaulean Vitalie în interesele inculpatului Donica Nicolae și suplimentar de către avocatul Muntean Sergiu în interesele inculpatului Donica Nicolae.

2.2 În apelul său avocatul Țaulean Vitalie a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Donica Nicolae învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod Penal să fie achitat, din motivul că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- prin prisma probelor administrate și prezentate de către acuzatorul de stat nu a fost stabilită corelația dintre fapta imputată inculpatului Donica Nicolae -huliganism cu caracter penal, deoarece acțiunile acestuia nu au fost îndreptate spre încălcarea relațiilor sociale ce atentează împotriva ordinii publice;

- reieșind din conținutul declarațiilor administrate ca probă s-a constatat că Donica Nicolae nu a numit cu cuvinte necenzurate, nu a înjosit demnitatea nimănui, doar a intervenit în cadrul conflictului în apărarea unor persoane care se aflau împreună cu el, iar în timpul incidentului acesta a fost obligat de situație să riposteze împotriva comportamentului agresiv al părților vătămate;

- apărarea a fost lipsită de posibilitatea de a prezenta probe în susținerea poziției sale, deoarece cauza penală a fost examinată în lipsa inculpatului și avocatului ales în bază de contract, care în realitate nu au fost citați legal pentru a participa la examinarea cauzei penale, iar inculpatul a fost dat în mod ilegal în căutare, cu toate că instanța a fost informată despre imposibilitatea prezentării avocatului și inculpatului legal.

2.3 În apelul suplimentar avocatul Muntean Sergiu în interesele inculpatului Donica Nicolae a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care în privința inculpatului Donica Nicolae să fie aplicate prevederilor art. 55 Cod Penal și atragerea la răspundere contravențională conform art. 354 Cod Contravențional.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- pedeapsa instanței de fond nu a fost individualizată corect din moment ce persoana a recunoscut vinovăția și s-a căit de acele fapte, a absentat motivat conform certificatului medical de la stomatolog și conform cererilor de amânare a procesului penal ale apărătorului său, însă neavând șansa de a pleda și a fi ascultat în ședință nefiindu-i respectat dreptul de a oferi declarații de a audia martorii indicați de apărare și dumnealui personal, or, consideră că circumstanțele obiective ale faptei și anume că nu dumnealui a fost inițiatorul conflictului, că acest conflict a durat foarte puțin, că nu există vătămări considerabile și că nu există pretenții materiale sau morale de la părțile vătămate la acest moment, că dumnealui nu a mai comis abateri penale de la lege

anterior și că acesta este un bun familist și cetățean exemplar al societății în care trăim, pedeapsa aplicată este una prea aspră și care a fost greșit individualizată din cauza faptului că acestuia nu i s-a oferit posibilitatea de a pleda și explica natura faptei cât și pornirile sale, care au fost inițial de a-și apăra amicul chiar dacă, din lipsă de timp pentru a-și conștientiza pe deplin faptele acestea s-au calificat sub aspect penal, consideră totuși că suntem în prezența unui pericol social neînsemnat, că acesta și-a conștientizat pe deplin vina și consecințele acțiunilor astfel încât corectarea comportamentului său a avut loc deja, iar o pedeapsă prea aspră ar duce la apariția sentimentului de nedreptate și asprime or, persoana este una exemplară cu excepția acelei fapte pentru care este supus astăzi acestui proces penal.

- inculpatul Donica Nicolae a dus mereu un mod exemplar de viață, fiind un tânăr activ, practicând sportul de echipă, având studii superioare obținute, fiind căsătorit, ajutându-și familia din punct de vedere material mereu, nu a fost inițiatorul acestui conflict, ci doar neavând la dispoziție timp și posibilitate de a analiza situația creată a comis o eroare, unică de care se căiește. În situația și în cazul acestuia, caracterizându-se pozitiv, partea apărării consideră întemeiat că, nu se îndreptățește aplicarea unei pedepse penale, corectarea acestuia fiind posibilă cu atragerea sa la răspundere contravențională, iar pentru acest fapt fiind întrunite absolut toate condițiile în corespundere cu prevederile art. 55 Cod Penal;

- întrunind condițiile necesare pentru încetarea procesului penal cu atragerea la răspundere contravențională, și aplicarea unei pedepse contravenționale, partea apărării solicită încetarea cauzei penale cu atragere la răspundere contravențională în temeiul art. 55 Cod Penal și art. 354 Cod Contravențional - huliganismul nu prea grav, cu aplicarea unei pedepse cu amendă contravențională, cu luarea în considerație a faptului că inculpatul este la prima sa abatere, regretă fapta comisă, se căiește activ și a colaborat pe durata urmăririi penale în mod responsabil, nu există prejudiciu material pe caz sau careva cereri de a fi compensat acesta, a fost deja condamnat penal persoana inițiatorul conflictului, întrunind toate circumstanțele atenuante excepționale, dat fiind faptul că inculpatul deja a conștientizat gravitatea faptelor sale și a corectat toate consecințele negative create, regretă cele întâmplare și suportă greu din punct de vedere psihologic situația creată, iar dacă acest fapt nu este posibil, se solicită de a fi aplicată pedeapsa cu amenda penală cu luarea în considerare a art.79 și 55 Cod Penal, dar și ținând cont de prevederile art. 76 și 78 Cod Penal, în cazul în care acesta totuși va fi supus unei pedepse penale cu amendă, solicită de a-i fi aplicat minimul pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod Penal.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2019, a fost respins ca fiind nefondat, apelul declarat de avocatul Țaulean Vitalie în interesele inculpatului Donica Nicolae și apelul suplimentar declarat de avocatul Muntean Sergiu în interesele inculpatului cu menținerea sentinței contestate fără modificări.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă

situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Donica Nicolae încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 287 alin. (2), lit. b) Cod Penal - huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârșite de mai multe persoane.

Aceste circumstanțe au fost corect constatate din totalitatea de probe și anume prin: - declarațiile părții vătămate Parpalac Igor (f. d. 214); - declarațiile părții vătămate Pascal Vladislav (f. d. 213); - plângerile lui Parpalac Igor și Pascal Vladislav din data de 13 iunie 2017, pe faptul agresiunii din 13.06.2017 (f. d. 6); - raportul de expertiză judiciară nr. 2404 din 13 iunie 2017, prin care lui Pascal Vladislav i-a fost cauzată vătămare ușoară (f. d. 22-23); - raport de expertiză judiciară nr. 2405 din 13 iunie 2017, lui Parpalac Igor i-a fost cauzată vătămare neînsemnată (f.d. 33-34); - raport de expertiză judiciară nr. 2458 din 15 iunie 2017, prin care se atestă că la Donica Nicolae leziuni corporale vizibile nu s-au depistat (f.d. 44); - raport de expertiză judiciară nr. 1419 din 12 iulie 2017, prin care se atestă că la Donica Nicolae leziuni corporale vizibile nu s-au depistat (f.d. 47-48); - forma nr. 246 în privința inculpatului Donica Nicolae, prin care se constată că acesta anterior nu a fost tras la răspundere penală (f.d. 60); - sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 19.01.2018 în cauza penală de învinuire a lui Ilovan Dorin, în baza art. 287 alin. (2), lit. b) Cod Penal, în care s-a constatat vinovăția ultimului de comiterea aceleiași infracțiuni incriminate și lui Donica Nicolae împreună cu acesta și care a devenit irevocabilă la 06.02.2018; - declarațiile martorului Donica Anastasia; - declarațiile martorului Ilovan Dorin.

În ceea ce privește solicitarea formulată în apelul declarat de avocatul Țaulean Vitalie prin care s-a solicitat pronunțarea unei sentințe de achitare în privința inculpatului Donica Nicolae, instanța de apel a ținut cont de faptul că în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, inculpatul Donica Nicolae a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, solicitând admiterea apelului suplimentar declarat de avocatul Sergiu Muntean în interesul inculpatului.

Instanța de apel a dedus că vinovăția inculpatului Donica Nicolae în comiterea faptei prejudiciabile rezultă din declarațiile părților vătămate, care au indicat direct asupra faptului că au fost agresați fizic, inclusiv de către Donica Nicolae.

Totodată, instanța de apel a reținut și sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 19.01.2018 în cauza penală de învinuire a lui Ilovan Dorin, în baza art. 287 alin. (2), lit. b) Cod Penal, în care s-a constatat vinovăția ultimului de comiterea aceleiași infracțiuni incriminate și lui Donica Nicolae împreună cu acesta și care a devenit irevocabilă la 06.02.2018.

Instanța de apel nu a reținut ca fiind pertinente și concludente declarațiile martorilor Donica Anastasia și Ilovan Dorin audiați în cadrul ședinței instanței de apel care sunt persoane cointeresate în vederea creării unei situații favorabile inculpatului Donica Nicolae, declarațiile cărora sunt combătute prin declarațiile părților vătămate, apreciate în coroborare cu rapoartele de expertiză judiciară în privința părților vătămate Parpalac Igor și Pascal Vladislav.

La fel, instanța de apel a apreciat critic argumentele inculpatului Donica Nicolae precum că, de fapt, părțile vătămate au aplicat lovituri în privința sa și el doar s-a apărat,

or, versiunea de apărare a inculpatului este combătută de materialele cauzei și anume, prin raportul de expertiză judiciară nr. 2458 din 15 iunie 2017 prin care se atestă că la Donica Nicolae leziuni corporale vizibile nu s-au depistat. Gradul de gravitate va fi apreciat la prezentarea clișeului radiologie al oaselor nazale și prin raportul de expertiză judiciară nr. 1419 din 12 iulie 2017 prin care se atestă că la Donica Nicolae leziuni corporale vizibile nu s-au depistat.

Cu referire la argumentele de apel invocate de avocatul Țaulean Vitalie privind încălcarea dreptului la un proces echitabil al inculpatului Donica Nicolae, instanța de apel a constatat că instanța de fond în mod legal a dispus anunțarea în căutare a inculpatului, în privința căruia a fost pornit dosarul de căutare nr. 2019420027, temei în baza căruia instanța de fond a decis judecarea cauzei în lipsa inculpatului, în ordinea art. 321 alin. (6) Cod procedură penală și cu participarea apărătorului în numele acestuia (f.d. 178-179, 207, 209).

În ceea ce privește solicitarea formulată prin apelul suplimentar declarat de avocatul Muntean Sergiu în interesul inculpatului Donica Nicolae, și anume de a dispune tragerea inculpatului Donica Nicolae la răspundere contravențională în baza art. 354 Cod Contravențional, Colegiul Penal a apreciat-o ca nefondată, or, în speță, din totalitatea probelor administrate la materialele cauzei penale rezultă că inculpatul Donica Nicolae a comis acțiuni ce s-au caracterizat prin încălcarea grosolană a ordinii publice, cu desconsiderarea normelor etice general acceptate, cu aplicarea intenționată a violenței fizice față de părțile vătămate Parpalac Igor și Pascal Vladislav.

Din probele administrate la materialele cauzei penale, instanța de apel a stabilit că inculpatul Donica Nicolae nu s-a limitat doar la acostarea jignitoare în loc public a părților vătămate Parpalac Igor și Pascal Vladislav și la tulburarea liniștii, dar a mai recurs și la aplicarea violenței asupra părților vătămate, fapt ce se confirmă prin raportul de expertiză judiciară nr. 2404 din 13 iunie 2017 și raportul de expertiză judiciară nr. 2405 din 13 iunie 2017.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a constatat că, fapta comisă de inculpatul Donica Nicolae a atins gradul de pericol social al unei infracțiuni, și anume infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod Penal.

În ce privește pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod Penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestora.

Cu referire la solicitarea avocatului Muntean Sergiu privind încetarea procesului penal în privința inculpatului în baza art. 55 Cod Penal, instanța de apel nu a constatat nici un temei sau alte circumstanțe care să formeze convingerea instanței de judecată referitor la faptul că corectarea inculpatului Donica Nicolae este posibilă fără a fi supus răspunderii penale, or, inculpatul a comis o infracțiune cu intenție, care nu poate fi considerată ca o faptă accidentală în viața acestuia, ci reprezintă intenția directă și

conștientă a inculpatului, care recurgând la comiterea acestor fapte infracționale și-a asumat și responsabilitățile care pot urma.

În ceea ce privește solicitarea avocatului Sergiu Muntean formulată în interesul inculpatului Donica Nicolae privind aplicarea în temeiul art. 79 Cod Penal a unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de legea penală, instanța de apel a respins această solicitare or, în cadrul cercetării judecătorești nu au fost constatate circumstanțe atenuante excepționale, în baza cărora să fie stabilită o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de legea penală.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar*, la data de 03 februarie 2020, de către avocatul Muntean Sergiu în comun cu inculpatului Donica Nicolae și la 3 aprilie 2020 de către avocatul Muntean Sergiu în numele inculpatului Donica Nicolae a declarat cerere de modificare a cerințelor recursului.

4.1 În motivarea recursului declarat la data de 03 februarie 2020 avocatul Muntean Sergiu indicând temeiul art.427 alin.(1) pct. 5), 6) și 10) Cod de procedură penală a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a sentinței și a deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri privind aplicarea unei pedepse penale sub formă de amendă mai blândă decât pedeapsa stabilită.

Indică avocatul că, instanța de fond a pronunțat sentința fără audierea martorilor apărării, nu a audiat inculpatul și a emis sentința fără a-i oferi cuvântul inculpatului, iar reieșind din faptul că Donică Nicolae nu a fost audiat și nu a reușit să audieze martorii apărării instanța de fond la individualizarea pedepsei nu cunoștea circumstanțe importante cazului, precum că nu Donică Nicolae a inițiat conflictul, că acesta a fost lovit primul de părțile vătămate și abia apoi apărându-se a comis fapta, că acesta anterior nu a mai avut conflicte cu legea etc. Fapte care se încadrează în același art. 427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală.

Fiind audiați în instanța de apel, martorii apărării, inculpatul, indică recurentul că, instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație faptul că inculpatul la urmărirea penală a recunoscut vinovăția, careva prejudicii nu au fost solicitate, se căiește sincer, regretă cele comise, a colaborat cu ancheta penală, se află la prima abatere fiind căsătorit și un bun familist, circumstanțe ce consideră recurentul că, nu au fost luate în calcul la individualizarea corectă a pedepsei.

În situația și în cazul acesta, caracterizându-se pozitiv inculpatul, indică apărarea că, nu se îndreptățește aplicarea unei pedepse penale, corectarea acestuia fiind posibilă cu atragerea sa la răspundere contravențională, iar pentru acest fapt fiind întrunite absolut toate condițiile art. 55 Cod Penal.

Astfel consideră avocatul că, instanța de apel a ignorat total acele circumstanțe noi precum că, recurentul nu a fost inițiatorul conflictului ci doar incorect s-a apărut, că acesta nu a mai avut careva conflicte cu legea, că tot conflictul a durat mai puțin de un minut, că nu există pretenții materiale și deci prejudiciu material sau moral nu există pe caz, că instanța de fond i-a încălcat dreptul constituțional fundamental la apărare, la contradictorialitate la egalitate și la dreptul de a-și expune poziția proprie pe marginea dosarului prin necitare a sa și stabilirea ședinței peste o singură zi pe când acesta urma a fi citat cu 5 zile înainte de următoarea ședință.

Indică avocatul că, instanța de Apel eronat nu a luat în considerație la fel ca și instanța de fond că Donica Nicolae a fost lovit primul, iar ambii martori ai învinuirii chiar au confirmat versiunea dată iar faptul că victimele nu au pretenții și nu se prezintă în judecată confirmă în mod considerabil și decisiv acest fapt, altfel aceștia înaintau pretenții și se prezentau permanent, fapte care nu au avut loc.

Relatează recurentul că, instanța de apel nu s-a referit la individualizarea pedepsei, temeiul principal al apelului pe când însăși instanța de apel reiterează că circumstanțe atenuante există iar circumstanțe agravante nu există, instanța de apel lasă cuantumul de 1200 de unități convenționale din 1350 unități convenționale pedeapsă maximă în vigoare, or din depozițiile martorilor, circumstanțele de fapt și lipsa pretențiilor victimelor este clar că rolul învinuitului a fost unul nesemnificativ ba chiar el primul a fost lovit.

Deși instanța de apel se expune și spune că inculpatul Donica Nicolae a întrunit toate condițiile pentru aplicarea art.55 Codului Penal, instanța de apel nu doar că nu aplică art.55 dar nici nu minimizează pedeapsa maximă aplicată.

Menționează apărarea că, instanța de apel eronat a constatat că Donică Nicolae ar fi recunoscut vinovăția abia în instanța de apel, Donică Nicolae recunoscuse parțial vinovăția încă de la etapa urmăririi penale și odată ce persoana recunoaște vinovăția acesta nu are de ce spune neadevărul, însă dacă recurentul a lovit doar o singură persoană acesta a preferat să spună adevărul și să nege că le-ar fi lovit pe ambele așa cum a prezentat cauza acuzatorul, chiar dacă știa că ar fi avut mai multe șanse să primească o pedeapsă mai blândă dacă recunoștea integral, acesta însă a fost pedepsit mai aspru pentru că a preferat să spună adevărul și să nu inducă instanța în eroare că iar fi lovit pe ambii, chiar dacă ar fi putut aplica procedura simplificată el a dorit să spună doar adevăr.

4.1 În motivarea cererii de modificare a cerințelor recursului declarat la data de 03 aprilie 2020 avocatul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a sentinței și a deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, fiind invocate aceleași motive din recursul inițial.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

5.1 Cu referire la recursul declarat de către avocatul Muntean Sergiu în numele inculpatului Donica Nicolae la data de 03 aprilie 2020.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 231 alin. (3) și (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

În corespundere cu art.418 alin.(1), 338 alin.(2)-(4), 340 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se

consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată.

Sub acest aspect și cu referire la recursul declarat de către Muntean Sergiu în numele inculpatului Donica Nicolae la data de 03 aprilie 2020 (pct. 4.2 din decizie), se atestă că, pronunțarea publică a deciziei integrale din 09 decembrie 2019 a fost la 22 ianuarie 2020 în prezența avocatului Muntean Sergiu, iar cererea de modificare a cerințelor recursului ordinar a fost depusă la data de 03 aprilie 2020 și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție pe 06 aprilie 2020, adică peste termenul prevăzut de lege, peste aproximativ o lună jumătate.

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Concomitent și jurisprudența CEDO menționează despre dezavantajarea unei părți față de alta, în situația în care instanța extinde termenul legal de contestare a unei hotărâri judecătorești definitive, se face atingere principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6 CEDO (a vedea Hotărârea Chirea versus Republica Moldova).

Astfel, odată ce recursul ordinar, este declarat peste termen, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

5.2 Cu referire la recursul declarat de către avocatul Muntean Sergiu în comun cu inculpatului Donica Nicolae la data de 03 februarie 2020.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursurile sus enunțate împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

5.3 Recurentul în recursul declarat, indică temei de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art.427 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală potrivit căruia cauza a fost judecată în primă instanța sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că recursul nu se întemeiază pe date concrete, însă cu privire la argumentul apărării precum că în instanța de fond cauza a fost examinată în lipsa inculpatului temei prevăzut la pct. 4 alin.1) art.427 Cod de procedură penală, este nefondat or, instanța de apel în punctul 5.7 a deciziei contestate s-a expus motivat asupra celor invocate și anume că, instanța de fond în mod legal a dispus anunțarea în căutare a inculpatului, în privința căruia a fost pornit dosarul de căutare nr. 2019420027, temei în baza căruia instanța de fond a decis judecarea cauzei în lipsa inculpatului, în ordinea art. 321 alin. (6) Cod procedură penală și cu participarea apărătorului în numele acestuia (*f. d. 178-179, 207, 209*).

În ipoteza în care o persoană a avut cunoștință despre desfășurarea judecății și cu toate acestea nu s-a prezentat în fața instanțelor, este vorba despre o conduită procesuală culpabilă a persoanei. Posibilitatea soluționării cauzei în lipsa inculpatului este recunoscută și prin Rezoluția nr.75 (11) a Consiliului Europei privind criteriile ce trebuie respectate în cazul în care o persoană este judecată în lipsă.

Mai mult ca atât, pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel inculpatul s-a prezentat, a participat la examinarea cauzei penale, fiind audiat (f.d.51, Vol. II), drepturile și interesele acestuia în instanța de apel fiind reprezentate de către un avocat ales – Muntean Sergiu astfel, nefiind constatat temeiul de casare a hotărârii instanței de apel, prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală.

5.4 Potrivit recursului declarat Colegiul penal atestă, că autorul critică decizia, și prin prisma pct. 6) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

La acest capitol, făcând o analiză a criticilor expuse în recursul declarat de către avocat în comun cu inculpatul, în raport cu apelul declarat și textul deciziei, Colegiul penal constată că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel examinându-le în ansamblu și dându-le o apreciere corespunzătoare, conform art. 414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și motivat asupra lor, a indicat temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea acestuia, precum și motivele adoptării respectivei soluții,

concluzionând asupra vinovăției inculpatului în săvârșirea faptei imputate, concluzii descrise detaliat în decizia instanței de apel, inclusiv și în pct. 3.1 al prezentei decizii.

Astfel, în scopul evitării repetării inutile a alegațiilor instanțelor ierarhic inferioare, Colegiul penal își însușește argumentele enumerate în hotărârile contestate, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România din 16.02.2010*, a statuat în pct. 37 că art. 6§1 CtEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, și extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei.

Colegiul penal reține că instanța de apel, în baza probelor cercetate în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe și verificate în apel, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia privind vinovăția lui Donica Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 al.(2) lit. b) Cod penal.

Se reține, că instanța de apel, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat, motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate, dispozitivul fiind expus clar și instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt.

Lecturând textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal constată, că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată, în legătură cu ce nu se constată prezența erorilor prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

5.3 Potrivit textului recursurilor se invocă, ca temei de casare a deciziei instanței de apel și prevederile art.427 alin.(1) pct.10) Cod procedură penală.

Colegiul penal în raport cu motivele invocate în recursul declarat, care sunt declarative, constată că o astfel de eroare nu și-a găsit confirmarea la examinarea cererii de recurs declarat în acest sens, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate întrucât soluția instanței de apel prin care inculpatul Donica Nicolae a fost condamnat în baza art. 287 al.(2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor articolelor 6, 7, 61 și 75-78 Cod penal i s-a stabilit o pedeapsă echitabilă și în limitele legii penale, care este una motivată în baza unei analize complexe a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului Donica Nicolae care a comis pentru prima dată o infracțiune din categoria celor mai puțin grave, a recunoscut vina însă nu a manifestat căința față de faptele comise, anterior nu a fost în conflict cu legea, urmărind și comportamentul inculpatului în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, considerând că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 1200 unități convenționale, ceea ce constituie 60 000 lei, nefiind constatate careva temeiuri sau circumstanțe în baza cărora să fie atenuată pedeapsa penală aplicată inculpatului.

Această concluzie este legală, argumentată, bazată pe cumulul de probe, verificate și apreciate de instanța de apel, iar argumentele recurentului precum că, *instanța de apel la individualizarea pedepsei cât și la interpretarea aplicării art. 79 Cod penal în privința inculpatului*, nu pot fi reținute, or, instanța de apel a stabilit că la caz nu se constată circumstanțe atenuante excepționale, în baza cărora să fie stabilită o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de legea penală, iar faptul că inculpatul a recunoscut vina și nu a fost inițiatorul conflictului, că acest conflict a durat foarte puțin, că nu există vătămări considerabile și că nu există pretenții materiale sau morale de la părțile vătămate la acest moment, că inculpatul nu a mai comis abateri penale anterior și că acesta este un bun familist și cetățean exemplar al societății, deoarece aceste aspecte apreciate în coraport cu caracterul și gradul prejudiciabil al faptei nu constituie situații sau stări de lucruri, care pot a fi considerate ieșite din comun și nu pot fi apreciate ca fiind circumstanțe excepționale.

Cât privește argumentul recurentului, precum că instanța de apel se expune că inculpatul întrunește toate condițiile privind aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, însă instanța nu doar că nu aplică art. 55 Cod penal dar nici nu minimalizează pedeapsa aplicată, Colegiul penal ține să menționeze că aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal-liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională nu este o obligație, ci un drept al instanței de judecată și că instanța de apel întemeiat a concluzionat că în privința inculpatului nu sunt aplicabile prevederile art. 55 Cod penal or, deși inculpatul fiind audiat în cadrul instanței de apel a recunoscut vina, totuși nu a manifestat căință față de faptele comise, indicând totodată că, dânsul a aplicat lovituri doar lui Pascal Vladislav și că nu a lovit două persoane. Or, acesta din urmă a comis o infracțiune cu intenție, care nu poate fi considerată ca o faptă accidentală în viața acestuia, ci reprezintă intenția directă și conștientă a inculpatului, care recurgând la comiterea acestor fapte infracționale și-a asumat și responsabilitățile care pot urma.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține faptul, că argumentele invocate de recurent precum că inculpatul ar putea fi corectat și reeducat cu aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea stabilită, au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată.

Colegiul penal, în raport cu motivele invocate în recursul declarat, care sunt declarative, constată că solicitarea avocatului privind aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 55 și art.79 Cod penal cu stabilirea unei pedepse mai blânde este lipsită de temei.

Generalizând cele expuse mai sus și constatând, că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința inculpatului, de către instanța de recurs nu este identificată vreo eroare gravă de drept, care ar putea servi drept temei de casare a hotărârii judecătorești atacate prin prisma temeiurilor de casare invocate și prevăzute de pct. 5), 6) și 10) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală și prin urmare, se impune inadmisibilitatea recursului declarat la data de 03 februarie 2020 de către avocatul Muntean Sergiu în comun cu inculpatului

Donica Nicolae și ca fiind declarat peste termen recursul declarat la 3 aprilie 2020 de către avocatul Muntean Sergiu în numele inculpatului Donica Nicolae.

6. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct. 2) 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Donica Nicolae xxxxx*:

- al avocatului Muntean Sergiu în comun cu inculpatului Donica Nicolae declarat la dat de 03 februarie 2020, ca fiind vădit neîntemeiat;

- al avocatului Muntean Sergiu în numele inculpatului Donica Nicolae din data de 03 aprilie 2020, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **03 iunie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie